

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η οικονομική πλευρά της βίας των ανηλίκων

29/7/2017

Σε γήπεδα, σε σχολεία, σε πανεπιστήμια, στις διαδηλώσεις, και γενικότερα στην καθημερινότητα, φαίνεται να εξαπλώνεται στη χώρα μας η βία των νέων και των ανηλίκων, ακόμη και με τη μορφή σχετικά οργανωμένων ομάδων-συμμοριών.

Οι συμπεριφορές ανομίας φανερώνουν, εκ πρώτης όψεως, κάποιου είδους κοινωνική αποσύνθεση ή και ενδημική παρακμή. Ωστόσο, ας μην είμαστε υπερβολικοί. Υπάρχει όπως φαίνεται έξαρση των ανωτέρω φαινομένων, αλλά επειδή ίσως η κοινή γνώμη δεν είναι εξοικειωμένη με όλα αυτά, η αγανάκτηση και η προσοχή της ίσως να είναι μεγαλύτερη από το πραγματικό διακύβευμα*, τουλάχιστον επί τους παρόντος

Χοντρικά, οι δύο συμβατικές σοφίες-απόψεις που διαμορφώνονται σχετικά με την ερμηνεία του φαινομένου είναι από τη μία πλευρά, το ζοφερό οικονομικό περιβάλλον και τα μελλοντικά οικονομικά αδιέξοδα (ανεργία κ.τ.λ) ιδίως στις υποβαθμισμένες περιοχές, γεγονός που ωθεί τους νέους σε παραβατικές συμπεριφορές, αφού δεν έχουν να χάσουν τίποτα. Αντιθέτως, με την «εκπαίδευση στη βία και στην μικροπαρανομία» μπορεί αύριο να κερδίσουν το ψωμί τους στην αγορά του εγκλήματος.

Όμως, το φαινόμενο της βίας ή και των καταλήψεων που συνοδεύονται από καταστροφές σε υποδομές κ.τ.λ, δεν περιορίζεται στα σχολεία των φτωχών συνοικιών, αλλά επεκτείνεται και σε μεσοαστικές ή και σε συνοικίες και σχολεία των ευκατάστατων τάξεων.

Από την άλλη, η «αυταρχική» άποψη τονίζει την απουσία κατάλληλης και επαρκούς...τιμωρίας ή και αυστηρών μέτρων αποτροπής. Σχετικά ο καθηγητής οικονομικών του Σικάγο Στίβεν Λέβιτ έχει βρει ότι στις ΗΠΑ, στις αυστηρές με την παραβατικότητα των ανηλίκων πολιτείες, τα

ποσοστά των εγκλημάτων αυξάνουν κατά 23% με την ενηλικίωση, ενώ αντιστρόφως, εκεί που ο νόμος είναι «χαλαρός» με τους ανηλίκους, η αύξηση της παραβατικής συμπεριφοράς με την ενηλικίωση δεν αυξάνει παρά μόνο κατά 4%. Επομένως, η τιμωρία που αντιμετωπίζει ένας έφηβος οπωσδήποτε παίζει ρόλο στη συμπεριφορά του

Όμως, σε κανένα από τα δύο συστήματα νομικών κινήτρων η συνολική παραβατικότητα δεν μειώνεται ή, έστω, δεν μειώνεται δραστικά. Αυτό σημαίνει ότι οι λόγοι της παραβατικής συμπεριφοράς υπάρχουν και δημιουργούνται πέρα και δίπλα από το κίνητρο που αφορά την τιμωρία. Στην Αγγλία για παράδειγμα, η συνολική βία γύρω από το ποδόσφαιρο δεν έχει μειωθεί, παρά το ότι δεν συμβαίνουν επεισόδια μέσα στα γήπεδα.

Εκεί, ακριβώς, επειδή το ποδόσφαιρο είναι πια ένα εξαιρετικό εμπόρευμα στο οποίο εμπλέκονται πολυεθνικές και καταναλώνεται ευρύτερα (και) από τη μεσαία τάξη, η βία «σπρώχτηκε» έξω από τα γήπεδα. Σε τελική ανάλυση, βία υπάρχει και θα υπάρχει, εφόσον το σύστημα αναπτύσσεται και βαθαίνει και μαζί του βαθαινούν και οι αντιθέσεις των ομάδων και των τάξεων.

Όσον αφορά ιδιαίτερα τη σχολική ζωή, σημασία έχει η κυρίαρχη ομάδα που σχηματίζεται μέσα στο σχολείο, όπως φυσικά και οι πρώτες προσωπικότητες που ξεχωρίζουν για να τραβήξουν την προσοχή και να συγκεντρώσουν κάποια «ισχύ», αμφισβητώντας το status quo. Στη συνέχεια, η ομάδα επιρροής με τα κίνητρα που διαμορφώνει, καθορίζει και επιβάλλει εύκολα με τη συλλογική δράση της τα χαρακτηριστικά και τις συμπεριφορές στον ευρύτερο κύκλο των ανηλίκων, πολλώ δε μάλλον αφού πρόκειται για ευεπηρεάστα παιδιά που φυσιολογικά πειραματίζονται για πρώτη φορά με τις εντάξεις σε κοινωνικές ομάδες.

Αν δεν συμμετάσχεις στην κατάληψη του σχολείου, μπορεί να αποκλειστείς από την κοινωνική ζωή του και τις προσωπικές σχέσεις που αναπτύσσονται εκεί και αυτή είναι η χειρότερη τιμωρία για έναν έφηβο. Ο παράγοντας αυτός δεν πρέπει να υποτιμάται. Το παράδειγμα της Βέροιας δείχνει ότι η διαφορετικότητα, είτε ως διάκριση ή και ευφυΐα, σε ένα «ακατάλληλο» περιβάλλον είναι ρετινιά, που οδηγεί σε κυρώσεις και περιθωριοποίηση, όπως τονίζει ο Λέβιτ.

Θοδωρής Πελαγίδης, Ελευθεροτυπία, 5 Νοεμβρίου 2006.

διακύβευμα: αυτό που μπορεί να χάσει ή να κερδίσει κανείς σε ένα εγχείρημα ή επιχείρηση. Αυτό που επιδιώκει να πετύχει, να κερδίσει κ.λπ. κανείς σε ανταγωνισμό: «το βασικό ^ της επόμενης εκλογικής μάχης θα είναι...» -ΣΥΝ (μτφ.) στοίχημα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου. (100-120 λέξεις)

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε 90-100 λέξεις το νόημα της φράσης: *«Αν δεν συμμετάσχεις στην κατάληψη του σχολείου, μπορεί να αποκλειστείς από την κοινωνική ζωή του και τις προσωπικές σχέσεις που αναπτύσσονται εκεί και αυτή είναι η χειρότερη τιμωρία για έναν έφηβο».*

Μονάδες 10

B2. α) **παίζει, ζοφερό, δραστικά.** Να δώσετε για την κάθε λέξη του κειμένου μια συνώνυμη.

Μονάδες 6

β) **τιμωρία, εξαπλώνεται.** Να βρείτε τα αντώνυμα.

Μονάδες 4

B3. Από την άλλη, η «αυταρχική» άποψη... παίζει ρόλο στη συμπεριφορά του: Ποια η δομή και ο τρόπος/τρόποι ανάπτυξης της 5ης παραγράφου;

Μονάδες 5

B4. Από την άλλη, η «αυταρχική» άποψη... παίζει ρόλο στη συμπεριφορά του: Ποιον τρόπο και ποια μέσα πειθούς μετέρχεται ο αρθρογράφος στην 5η παράγραφο. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B5. Όμως, το φαινόμενο της βίας ή και των καταλήψεων που συνοδεύονται από καταστροφές σε υποδομές κ.τ.λ, δεν περιορίζεται στα σχολεία των φτωχών συνοικιών :

Να αναγνωριστεί το είδος της σύνταξης (ενεργητική-παθητική) και να μετατραπεί στο αντίθετο είδος.

Μονάδες 5

Γ. Το σχολείο αποτελεί μια μικρογραφία της κοινωνίας και ως εκ τούτου θέτει κάποιους κανόνες για να εξασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία του. Ωστόσο, αρκετά συχνά αυτή η λειτουργία παρεμποδίζεται από παραβατικές συμπεριφορές, από εκρήξεις θυμού και επιθετικότητας των εφήβων, που αργότερα έρχονται, όπως είναι φυσικό, αντιμέτωποι με ανάλογες ποινές. Σε άρθρο που καλείστε να δημοσιεύσετε στην εφημερίδα του σχολείου αναφέρεστε στις συνέπειες της εφηβικής επιθετικότητας

τόσο εντός όσο και εκτός σχολικής τάξης και στην αξία της σχολικής ποιότητος ως μέσου υπευθυνοποίησης του νεαρού ατόμου ειδικά. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 40

Ευχόμαστε επιτυχία

ΑΝΕΛΙΞΗ